

Zabrana Putovanja Efektnija Od Sankcija

Author: Milenko Vasovic

Ekonomske sankcije protiv Jugoslavije su udarile po džepu obične građane Srbije. Za razliku od zabrane putovanja u inostranstvo koja uspešno pogadja Milosevicevu elitu.

Pre nego sto je nemacka fabrika KHS koja pravi postrojenja za pravljenje sokova ulozila 4.2 miliona nemackih maraka ovog leta u crnogorsku fabriku mineralne vode Rada, proverila je da li su direktori fabrike na listi onih Jugoslovena kojima je zabranjen odlazak u Evropsku zajednicu.

Posto se ime nijednog od njih nije moglo naci na tom spisku posao je sklopljen. To je ujedno jedna od retkih posleratnih stranih investicija na prostoru bivse Jugoslavije.

Opreznost ljudi iz fabrike KHS je tipicna za investitore koji posluju sa bivsom Jugoslavijom,sto itekako komplikuje stvari kad je rec o Milosevicevoj poslovnoj i politicknoj eliti. Zabrana putovanja u zemlje Evropske Unije koja je nametnuta ovim licnostima, po prvi put pogadja rezim a ne osiromaseno stanovnistvo.

Sve u svemu, sudeci po spisku imena koji je objavio beogradski dnevni list Danas oko 300 eminentnih Jugoslovena ne moze da putuje u zemlje Evropske Unije. Ukoliko se ispostavi da su tacne glasine, bar jos dodatnih 300 imena bice dodati ovoj listi.

Advokat Vladan Batic, koordinator opozicionog Saveza za promene, izjavio je da je bar 250 ljudi sa tog spiska spremno zahladiti odnose sa Milosevicem ukoliko im se zabrana ukine. "Jedini interes koji ih vezuje za vladajuće socijaliste je novac, a ne ideologija", rekao je on. "Njihov kapital je sada zamrznut, njihov zivot je stao. Ukoliko dodje do pada politickog sistema, bilo bi bolje da nisu ovde".

Pored Slobodana Milosevica i njegove porodice, na spisku imena nalaze se visoki funkcioneri srpske i jugoslovenske vlade kao i brojni novinari drzavnih medija, direktori banaka i velikih srpskih preduzeca, oficiri jugoslovenske armije, visi cinovnici policije, brojni funkcioneri vladajuće partije kao i vlasnici privatnih preduzeca koji imaju bliske veze sa rezimom.

U medjuvremenu, Milorad Vucelic, nekadasnji potpredsednik Miloseviceve Socijalisticke partije Srbije (SPS) i Jovica Stanisic, bivsi sef tajne policije su skinuti sa spiska. Stanisic je poznat u inostranstvu jer je vodio pregovore da bi se oslobodili francuski piloti zarobljeni u Republici Srpskoj za vreme rata u Bosni.

Mnoge licnosti cija se imena nalaze na spisku uradile bi bilo sta da im se ukine zabrana putovanja. Za neke se veruje da su cak upotrebljavali posrednike da bi izneli njihov slucaj pred Evropsku zajednicu. Drugi su uzeli britanske advokate da iznesu njihov slucaj pred medjunarodnim Sudom pravde, jer su im ugrozena ljudska prava.

Lista Evropske zajednice ujedno predstavlja nedovrsen katalog najbogatijih ljudi u Srbiji. Potpredsednik srpske vlade Dragomir Tomic, na primer, direktor je drzavne firme Simpo, dok je njegov sin nedavno postao jedan od vlasnika fabrike za proizvodnju celika u Makedoniji.

Mnogima od ovih ljudi su vec zamrznuti bankovni racuni. Iako je tesko doci do pouzdanih podataka, spekulanti veruju da je vise od bilion dolara koji pripadaju srpskim i jugoslovenskim funkcionerima zamrznuto u stranim bankama.

Ostavka biznismena Bogoljuba Karica, ministra bez portfolija u srpskoj vladi, je pripisana pojavi njegovog imena na listi Evropske zajednice. Za vreme NATO bombardovanja, Karic je hteo da sa suprugom Milankom poseti Kipar, ali mu ulaz nije bio dozvoljen. Na spisku se nalazi pet imena koja pripadaju porodici Karic, sto je za jedno manje nego kad je rec o porodici Milosevic.

Ovaj spisak takodje pokazuje do koje mere rezim kontrolise sistem banaka. Cak dvadeset bankara ne mogu putovati u zemlje Evropske zajednice. Najveci broj njih, oko 11, radi za Beogradsku banku, jos cetiri rade za Narodnu banku Jugoslavije (NBJ). Guverner Dusan Vlatkovic je takodje na spisku.

Na samom vrhu liste bankara nalazi se Borka Vucic, sedamdesettrogodisnji direktor Beogradske banke. Ona je poznata kao Milosevicev licni bankar, za nju se prica da zna sve detalje privatnih i drzavnih racuna na Kipru. Ona kaze da nju ne zabrinjava cinjenica da joj vise nije dopusteno da putuje.

Pored bankara, imena trideset i tri oficira se nalaze na spisku. Pored nacelnika staba Dragoljuba Ojdanica i njegovih najblizih saradnika, mnogi komandiri sa terena su na listi, ukljucujuci i komandira specijalnih snaga kao i komandira 63 padobranske brigade iz Nisa.

Vise nepoznatih individua, za koje se smatra da nemaju ulogu ljudi sto donose odluke, nalaze se na listi. Ima i onih koji su nekada bili na odgovornim pozajcima, ali to vise nisu.

Imena novinara sa liste su izazvali najveću pometnju, posto su na njima beznacajni urednici nedeljnih novina sa malom cirkulacijom ukljucujuci i bivsu spikerku TV Politika. Na spisku nema novinarskih licnosti sa Radio Televizije Srbije.

Na listi je I Dejan Milenkovic, izvrsni direktor BK televizije, privatne stanice ciji je vlasnik Bogoljub Karic, iako je clan Nezavisnog sindikata novinara Srbije i Medjunarodnog sindikata novinara.

"Mogu samo da nagadjam zasto i po kom kriterijumu se moje ime nalazi na spisku. Ja ne pripadam nijednoj partiji", on je rekao. "Ako je to zbog mog urednickog rada onda bi svi glavni urednici trebalo da se nadju na toj listi, a njih tamo nema."

Milenko Vasovic je redovni izvestac IWPR iz Beograda.

Location: Macedonia
Serbia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/zabrana-putovanja-efektnija-od-sankcija>